

naturforvaltning

Notat

Til: Gry Trovåg Hansen

Kopi til:

Saksbehandler: Peder Christiansen

Vår referanse: 20/26992-29

Dato: 12.04.2023

Naturforvalters uttale angående klage

Naturforvalter ønsker å komme med en uttalelse i forbindelse med klage på avslag i byggesak på Gnr/Bnr 86/82.

Konklusjon

Søre Treholmskjær er dokumentert som hekkeområde for rødlistede fugler i en årrekke, senest i 2021. Naturforvalter kan ikke se at det er feil fakta i saken. Naturforvalter har imøtekommet ønske om dialog for å vurdere avbøtende tiltak, men disse er ikke fulgt opp av tiltakshaver.

Angående punkt 5.1 i klagen: «Kommunen bygger på feil faktum»

Til grunn for fakta i denne saken er sjøfuglrapportene til Karmøy Ringmerkingsgruppe. Karmøy kommune har samarbeidet med Karmøy Ringmerkingsgruppe om Mink og sjøfuglprosjektet siden 2005. Det blir årlig skrevet en kort rapport som oppsummerer hekkesesongen for terner i Karmøy kommune. Deler av argumentasjonen i klagen baserer seg på at klager ikke vet at det som i rapporten fra 2018 omtales som «Rotteholmen» er Søre Treholmskjær. Dette har naturforvalter fått bekreftet av forfatteren av rapporten. Se vedlegg 1.

I klagen står det at «Naturforvalter viser til at det hekket makrellterner på skjæret så sendt som i 2018, med henvisning til rapporten «Sjøfugler i Karmøy» fra 2018.» Naturforvalter vil gjøre oppmerksom på at det i notatet datert 10.11.2022 ikke er skrevet hekking av makrellterne i 2018. Dette avsnittet i notatet er skrevet for å oppklare at jeg i arbeidet med vurdering av konsekvens har brukt faglig vurderinger til å endre områdets verdi fra «svært stor verdi» til «stor verdi». Jeg argumenterer for denne faglige vurderingen med at området ikke har vært hekkeområde for makrellterne siden 2008. Notatet fra 10.11.2022 er et svar på brev om «Tilleggsinformasjon og krav om ferdigbehandling av søknad» fra eiendomssjef i Multi Vedlikehold Eiendom AS, registrert inn av kommunen den 13.10.2022. Her står det: «*Det er ikke riktig at Søre Treholmskjær er en viktig hekkeplass for makrellterne og annen sjøfugl. Når skjæret ikke har vært hekkeplass siden 2008, blir det feil å beskrive dens verdi som hekkeplass som «svært stor».* Som en tilbakemelding på påstanden har naturforvalter i notat fra november 2018 skrevet at det var hekking i 2018. Det er her ikke skrevet konkret arten makrellterne. I 2018 var det hekking av tjeld, svartbak, rødstilk og rødnebbterne. Tjeld og rødstilk er rødlistet som «nær truet». At rødnebbterner var tilbake som hekkefugl viser at ternene fortsatt kan bruke

Søre Treholmskjær. Makrellterne og rødnebbterne hekker på Karmøy ofte i lag på samme holme. I 2005, 2006 og 2008 hekket både makrell- og rødnebbterne på Søre Treholmskjær.

I klagen står det også at «Kommunens påstand om at skjæret er hekkeplass for makrellterne/rødlistete arter fremstår derfor udokumentert og løst fundert.» Det er dokumentert at holmen var et hekkeområde for makrellterne i 2005, 2006 og 2008. I og med at dette er en stund siden har verdien blitt vurdert til å være stor, og ikke svært stor. Av andre hekkinger av rødlistede arter er det registrert hekking av tjeld så sent som i 2021. Både tjeld og rødstilk hekket i 2018, og begge er rødlistet som nær trua. Det er derfor hevet over enhver tvil at Søre Treholmskjær er hekkeområde for rødlistede arter.

Klager påpeker at Karmøy Ringmerkingsgruppes rapporter for «2015, 2016, 2017, 2019 eller 2020 beskriver observasjoner av makrellterne på skjæret. Rapportene for 2017, 2019 og 2020 nevner heller ikke Husøy/Søre Treholmskjær som hekkeplass/tidligere hekkeplass overhodet.» Jeg har i notat fra november 2022 argumentert for at mangelen på at dette er beskrevet ikke betyr at man kan bruke dette som argument for at holmen ikke er en hekkeholme. Klager mener dette «faller på sin egen urimelighet, når kommunens eneste holdepunkt for å hevde at skjæret er hekkeholme bygger på tilsvarende rapport». Rapportene til Karmøy Ringmerkingsgruppe er skrevet av en person, Arnt Kvinnesland. Rapportene er ikke vitenskapelige dokumenter, men relativt korte oppsummeringer av de ulike års hekkesesonger. Naturforvalter har stor tillit til at de registreringer som står i rapporten er korrekte. Det er imidlertid slik at i et lettfattelig dokument blir noen forenklinger som kan føre til misforståelser. Den mest åpenbare i dette tilfellet er at rapporten omtaler Søre Treholmskjær som «Rotteholmen». Ifølge forfatter Kvinnesland fant han ikke navnet på skjæret da han trengte det, og fordi han et år kom over en rotte der som herjet på som en mink, ble «Rotteholmen» navnet. Det er også slik at alle tidligere registreringer av hekking vil være forvirrende i en slik rapport. Derfor må kartet over hekkeområder revideres. Tidligere hekkeområder blir derfor utelatt. Om det går 2 eller 5 år før hekkeområdene blir utelatt fra kartet er trolig litt tilfeldig. At Søre Treholmskjær er utelatt som hekkeområdet i dette kartet i denne korte rapporten er ikke det samme som at det i en naturfaglig vurdering må vurderes til å ikke være et hekkeområde.

At registreringer i Fuglevennen og Miljølære er svært mangelfulle kan ikke brukes som begrunnelse for at holmen ikke er viktig hekkeområde. At hekkinger ikke er registrert betyr ikke at det ikke foregår hekking.

Videre skriver klager i andre avsnitt på side 4 at det må legges til grunn at skjæret har vært ødelagt som hekkeområde i en årrekke, trolig fra 2008. Dokumentert hekking av rødnebbterne, samt av rødlistede arter som tjeld og rødstilk i viser at dette ikke er tilfelle. Den siste registrerte hekkingen var i 2021.

Angående punkt 5.2 i klagen: «Mangelfull saksutredning»

Søre Treholmskjær er bekreftet til å være samme holme som i rapport fra 2018 omtales som «Rotteholmen». Både rapporten, artsobservasjoner.no og artsdatabankens artskart viser hekking av rødlistede arter i 2018 og 2021.

Klager viser til Statsforvalters uttale angående avbøtende tiltak ved en eventuell dispensasjon. Dette er vurdert. I eget notat i saken er tiltak på omkringliggende holmer vurdert. I notatet, som er datert 19.04.2021, skriver naturforvalter hvordan man eventuelt kan gå videre i saken med kompenserende vilkår. I epost 06.01.2022 skriver John Ola Mytting fra pdsgruppen angående disse løsningene at «*Det er ikke bare å privatrettslig å ta over en holme. Så vi har kommet med alternativ hvor man skaper en kunstig biotop, som har vist seg som effektivt grep i bla Stokmarknes på tak og i Lillesand på flåter på disse kunstige biotopene vil man kunne sikre egg*». I eposten fra januar 2022 ber Mytting også om avklaringsmøte og dialog med naturforvalter.

Den 18.08.2022 var dette avklaringsmøtet. I møtet ble følgende diskutert. For det første kan det undersøkes om det er ålegress i området. Ved å undersøke får man vite fakta, og føre-var-prinsippet i naturmangfoldloven § 9 blir ikke gjeldende. Dette ble undersøkt, og ålegress ble ikke funnet. Det ble også avklart at bunnforholdene ikke egnert seg for ålegress. Derfor har naturforvalter i notatet fra november 2022 skrevet at «*Dette tas til etterretning, og ålegress er derfor ikke et tema i den videre vurdering i saken.*» Videre ble det i møtet diskutert kunstige biotoper, som foreslått av Mytting i epost fra januar 2021. Dialogen i møtet var at det først undersøkes, og eventuelt bekreftes eller utelukkes ålegress. Når tiltakshaver har undersøkt for ålegress

kan man gå videre med å se på løsninger for kunstige biotoper, som kan fungere som hekkeområde for noen arter sjøfugl. Naturforvalter gav uttrykk for at hvis det ble utarbeidet seriøse forlag og planer for kunstige biotoper, så skulle dette vurderes grundig. Utgangspunktet for plassering var da på søkers egen tomt, for eksempel tak. Etter at søker fikk sjøbunnen undersøkt for ålegress, og ålegress ble utelukket i saken, har ikke naturforvalter fått mer informasjon. Søker har ikke kommet med forslag til løsning som innebærer kunstige biotoper. Naturforvalter mener derfor at klagers påstand om at «*kommunen ikke har åpnet for eller nærmere vurdert avbøtende tiltak*» ikke er korrekt.

Peder Christiansen

Naturforvalter

Vedlegg 1.

Re: Husøy 🔍

75 % — + Tilbakestill

AK **Arnt** Kvinnesland <arntk@online.no>
Til: Peder Christiansen ti. 21.03.2023 09:28

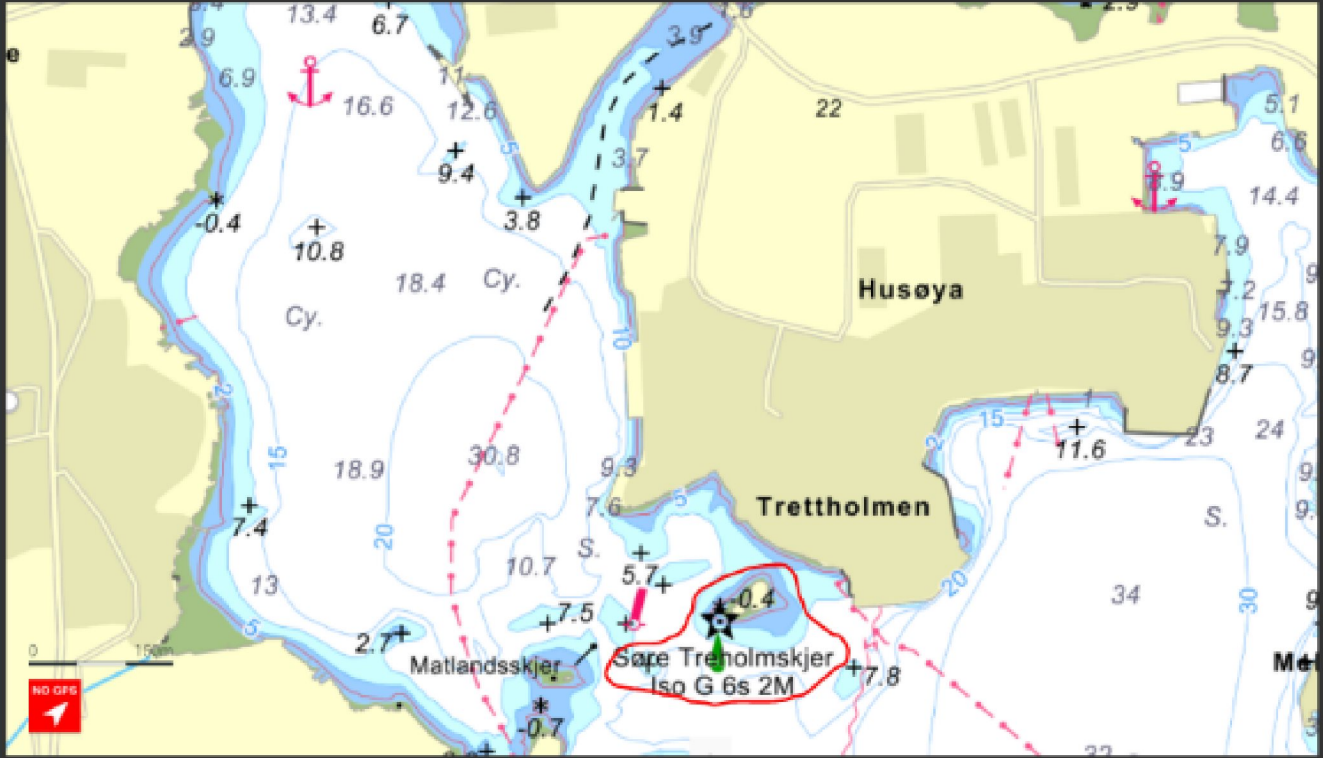
Hei!

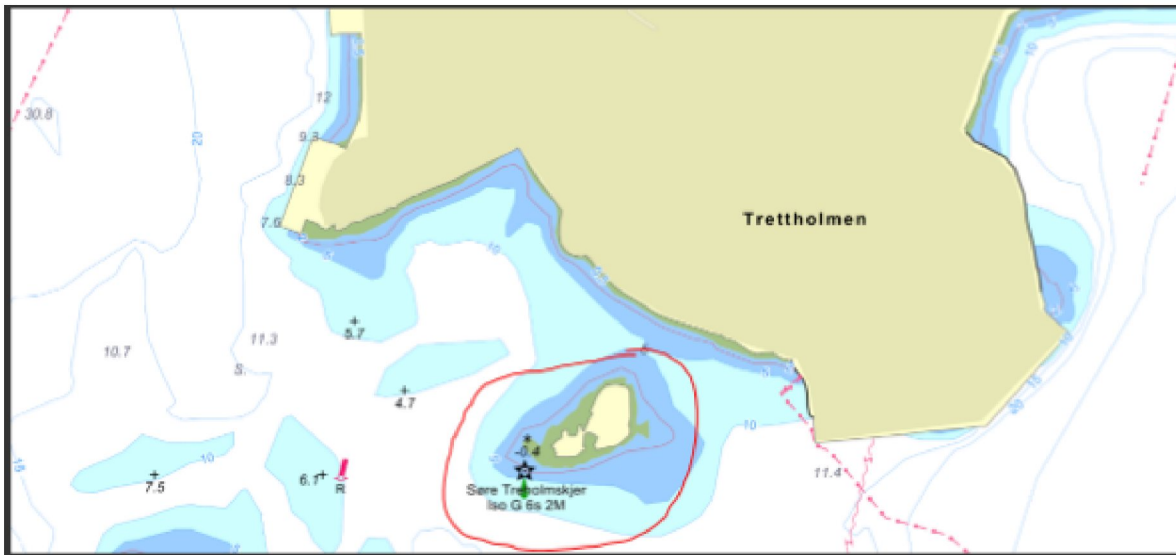
Ja, det er samme holmen. Jeg fant ikke noe navn på den da jeg trengte det, og fordi vi et år kom over ei rotte der som herjet på som en mink, ble "Rotteholmen" navnet.

Arnt

Den 20.03.2023 10:17, skrev Peder Christiansen:
Hei **Arnt**.

Jeg vet jeg har spurt deg om dette før. Kan du bekrefte eller avkrefte at det du omtaler som "rotteholmen" i rapporten "Sjøfugler i Karmøy 2018" er den samme holmen som på begge kartene under er ringet inn som Søre Treholmskjer?

Notat

Til: Karina Haga Melhus

Kopi til:

Saksbehandler: Peder Christiansen

Vår referanse: 20/26992-

Dato: 19.04.2021

Ny vurdering av naturmangfold, konsekvenser og kompenserende tiltak.

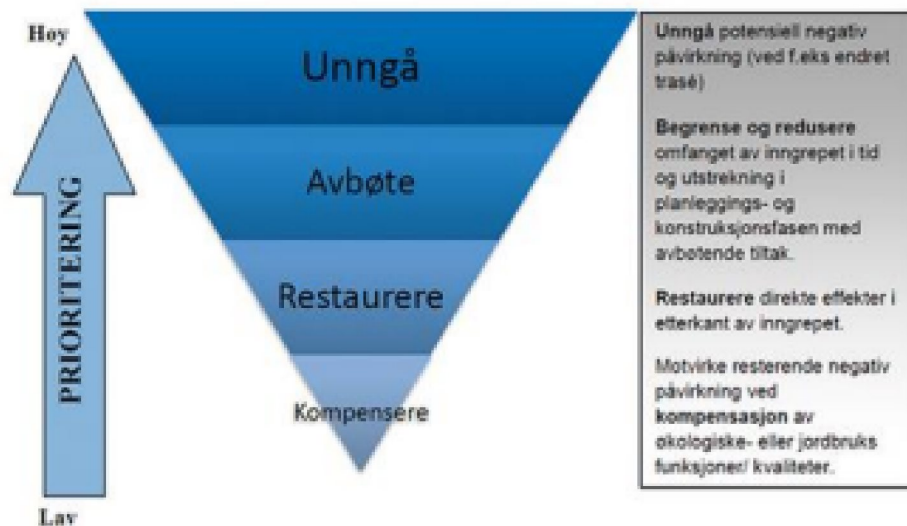
Konklusjon:

Kompenserende tiltak som fjerning av vegetasjon på omkringliggende holmer vil ikke være et godt alternativ til å bevare Søre Treholmskjær. Ut fra naturvern hensyn anbefales det derfor å bevare dagens skjær som et hekkeområde. De kompenserende tiltak vil ha en del utfordringer som vil kreve tiltak til evig tid.

Jeg viser til uttale fra statsforvalteren i saken. Matlandsholmen er for stor til å være godt egnet for hekking for makrellterne. De hekker i all hovedsak på skjær, ikke på holmer. Å fjerne trær og busker her vil kanskje hjelpe sjøfuglene som måker, tjeld, ærfugl med mer, men trolig ikke makrellternene. De aller minste skjærene, Matlandsskjærene, er for lave, da de blir tatt av høyvann og bølger. Da gjenstår den ene holmen som kalles Kobben. Denne kan kanskje brukes av makrellterner. Den har mye vegetasjon, også busker og trær. Det er jordsmonn nok til at selv om man fjerner trær der nå, vil det kunne komme nye trær innen kort tid (sett i et naturperspektiv). Denne vil derfor ikke være så god som "dagens skjær" for hekking. Videre er det slik at det er en grunn til at makrellternene har det ene skjæret som hekkeområdet, og ikke de andre. Hvorfor det er slik vet vi ikke, men ternene vurderer altså Søre Treholmskjær til å være det best egnede hekkeområdet. Fjerning av trær på de andre holmene vil hjelpe, men man vet ikke at det vil være like bra som dagens hekkeområde for makrellternene.

Hvis det skal gås for en løsning med kompensering slik statsforvalteren beskriver som en løsning, må det også bli en tinglyst rettighet at det kan fjernes vegetasjon på både Matlandsholmen og Kobben i all fremtid. Rettigheten bør være til både utbygger, og til Karmøy kommune. Da kan kommunen, hvis utbygger slutter å eksistere, fortsatt ha denne rettigheten. Utbygger bør få som vilkår at de for all fremtid årlig skal fjerne vegetasjon høyere enn 50 centimeter i form av busker og trær på Kobben.

Ved å fjerne vegetasjon på naboholmene vil man gjøre det som har lavest prioritet ifølge stortingsmelding 14 Natur for livet, nemlig kompensere. Dette vurderes til å være et dårlig alternativ til dagens hekkeholme.

Figur fra Stortingsmelding 14 (2015-2016) som viser at man skal tilstrebe å unngå negativ påvirkning, deretter avbøte, restaurere, og som siste utvei kompensere.

Et annet alternativ kan være at utbygger sikrer rettighet til, og betaler økologisk kompensasjon for, å fjerne vegetasjon og jakte mink i området. Hvordan dette kan gjøres for å sikre en evigvarende er usikkert.

Peder Christlansen

Naturforvalter.

